

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813
IJKR 2019; 5(1): 17-19
© 2019 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 06-11-2018
Accepted: 09-12-2018

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೂಗಾರ
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ,
ಡಾ. ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ ಕನ್ನಡ
ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ,
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಧಾರವಾಡ

ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ 'ತೇರು': ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆ

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೂಗಾರ

ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿರುವ 'ತೇರು' ಕಾದಂಬರಿ (೨೦೦೩) ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಮೈಲುಗಲ್ಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಲದ ಅರಿವಿನ ಔಚಿತ್ಯವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಎದುರು ದೇಶೀಯತೆ ಆಸ್ಥಿತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಗಳನ್ನು ವರ್ತಮಾನ ಮತ್ತು ಭೂತಕಾಲಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಗುವ ಪಯಣದೊಂದಿಗೆ 'ತೇರು' ಕಾದಂಬರಿಯು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಮನುಷ್ಯನು ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೊಸ ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಗಮವಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪಾರಂಪರಿಕ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವೇಷಭೂಷಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇಂದು ಆಧುನಿಕತೆಯು ತನ್ನದೇ ಆದಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. "ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಹೊಸದರ ನಡುವೆ ದ್ವಂದ್ವ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ನಾವು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದನ್ನೇ ನಾಳೆ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಂದು ಹಳೆದಾಗಿರುವುದು ನಿನ್ನೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಹೊಸದಾಗಿರುವುದು ನಾಳೆಗೆ ಹಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ಸಹಜ."^೧

ಹೀಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತವೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬುದು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದಾಗ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತಹ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಪರಂಪರಾಗತ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾದಾಗ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವು ತೇರು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 'ತೇರು' ಕಾದಂಬರಿಯ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾಳಜಿಯಾಗಿ ಕಥನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ 'ತೇರು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಬದುಕಿನ ಹೊಸ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅನುಭವಗಳು ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ತೊಡಗಿದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕತೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಘರ್ಷವೇ ಏರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ರಕ್ತ ತಿಲಕದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಹೊಸತಲೆಮಾರಿನ ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಉಳ್ಳವರು ಇಲ್ಲದವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಲಿಪಶುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಂತವರ್ಗವು ಬಡವರನ್ನು ಆಸೆ ಆಮಿಷಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಮುಂದೆ ಪದ್ಧತಿಯಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಕ್ತತಿಲಕದ ಸೇವೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ದೇವರುಗಳೆಲ್ಲ ಕಲ್ಲು ಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಧರ್ಮದ ಅಲೌಕಿಕ ಪಾವಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು 'ಬಾಬಾ ಆಮ್ನೆಯವರ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸೇರಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳಿತಾಗುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾನೆ. 'ತೇರು' ಕಾದಂಬರಿ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಚೋದನೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಆತನ ಸ್ವಂತದ ಪ್ರಚೋದನೆ ಇದು ಪರಂಪರೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸರಳೀಕೃತವಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪ ನವನಿರ್ಮಾಣ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜೈಲು ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ನಂತರ ನೇರವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪತ್ರಕರ್ತ ಪಾಟೀಲರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು

Correspondence
ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೂಗಾರ
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ,
ಡಾ. ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ ಕನ್ನಡ
ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ,
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಧಾರವಾಡ

ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಅವನಲ್ಲಿ ಬೇಸರವು ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ವತಃ ಆತನು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾನೆ.

‘ಇದ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಏನರೀ ಸಾಹೇಬರ.... ಇದು ಹೆಂತಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾರೀ? ಇಲ್ಲಿ ನೋಡರಿ ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ರುಗ-ಮಗ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಯಾಡಿ ಹಾದೀಗುಂಟ ಹರೀತೈತಿ... ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಊರ ಚಲಸಾಕತ್ತೈತ್ತನ್ನೂ ಹಂಗ ರಸ್ತಾದ ತುಂಬಾ ಬಸ್ಸು-ಕಾರಗಾಡೀ ಮತ್ತು ಮೋಟರ ಸೈಕಲ್‌ಗೋಳು ಭರಂಡೀ ಹೋಗತಾವು... ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಊರಗೋಳೋಳಗ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತ ಐತೆಲ್ಲರೀ.... ಅಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಿ ತುಂಬೈತಿ... ಚಿಮಣೀ ಬುಡ್ಡಿಗೆ ತಟಕ ಎಣ್ಣೆ ಸಿಗೂದುಲ್ಲ... ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಊರ ಕುಂಟ ಬಿದ್ದವಾವು...’¹ ಎಂದು ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆಧುನಿಕತೆಯು ಕೇವಲ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುತ್ತಜ್ಜಗೋಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಎಂಟಿಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಈ ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಗೌಡ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮಗನ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿದ. ಇದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನಿಗೆ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ಆಚರಣೆ, ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯತೊಡಗಿದ. ಊರಿನ ಶ್ರೀಮಂತವರ್ಗದವರು ಬಡವರನ್ನು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಆಸೆ ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಬಲಿಪಶು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪ ಕಂಡುಕೊಂಡ.

ತೊಗಲುಗೊಂಬೆಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೊತಗೊಂಡು ಊರೂರು ತಿರುಗಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಯಕ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಊರಿನ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಅವನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. “ಈ ಹೊಲ ನೆಂಬಿಕೊಂಡರ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ಯಾರಾ ಹಾಕೋಬೇಕಾಗತೈತಿ ನೋಡು ಅಂತ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಗೋಳಿಗೆ ಈ ಗೌಡನ ಅಜ್ಜಗೋಳು ಹೇಳಿದರಂತ.... ಅಂದಿನಿಂದನ ಬಲಿ ಏಯಾಕತ್ತಿದ್ದರವರು... ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಗೋಳು ಹುಚ್ಚಾಳಿಗೋಳು ಇದ್ದಿರಬೇಕು...! ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಗದೀ ವಾಜಮಿಯ ಮಾತು ಅಂತ ಜೋಳಿಗೀ ಕಟಗೊಂಡು, ತೊಗಲಿನ ಗೊಂಬಿಗೋಳ ಪೆಟಿಗೀ ಹೊತಗೊಂಡು ಊರೂರು ಅಡ್ಡಾಡಿ ರಾಮಾಯಣಾ-ಮಹಾಭಾರತಗೋಳನ ಕಥೀ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು.... ದುಶ್ಯಾಸನ ದ್ರೋಪದಿಯ ಜಡೀ ಹಿಡದು ಎಳಕೊಂಡು ರಾಜಸಭಾಕ್ಕೆ ತಂದದ್ದನ್ನ-ದುರೆಯೋಧನ ಧರ್ಮರಾಜಗ ನೀ ಸ್ವಂತ ಅಪ್ಪಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗಾ ಅಲ್ಲಾ.... ನಿನಗೆ ಒಂದು ಇಂಚು ಸೈತ ಜಾಗಾ ಕೊಡೂದುಲ್ಲ ಹೋಗಲೇ.... ನೀಯೆನ ನಮ್ಮ ಕುಲದ ಸಂತಾನ ಅಲ್ಲ ಅಂತ ಜಾಡಸಿ ಒಕ್ಕೋಟ್ಟದ್ದನ್ನ ಕಥೀ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಇವರ ಹೊಲಾಢ ಹೋತ! ಅತ್ತ ತೊಗಲ ಗೊಂಬಿಗೋಳೂ ಹೋದು ಇತ್ತ ಹೊಲಾನೂ ಹೋತು...”² ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭದ ಯಜಮಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಡಿದಾಡುತ್ತವೆ. ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಂಶಜರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೊಲವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡದ್ದು ಪಾಟೀಲರ ಮುಂದೆ ದ್ಯಾವಪ್ಪ ಧರಮನಟ್ಟಿಯ ತೇರಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಪುರಾತನದ ಕೆತ್ತಿಗೆ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಸಿಗುವುದು ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ ಕಂಡು

ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ರಕ್ತ ತಿಲಕದ ಸೇವೆಗಂದು ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ದರ್ಶನ ತಗೊಂಡು ನಂತರ ಧರಮನಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಭಕ್ತರು ಮೊದಲು ಇವರಿಗೆ ಕಾಳು ಕಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಯಾರೂ ಏನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ “ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಗೋಳು ವಿಠಲನ ಭಕ್ತರು ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಚಕಡ್ಯಾಗ ಹೇರಿಕೊಂಡು ಬರತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಂತ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಹೇಳತಿದ್ದ.... ಆಗ ಕೊಡವರು ಅದನ್ನು ಭಕ್ತೀ ಅಂತ ಕೊಡತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇಸಗೋಳಾವರ ಅದನ್ನು ಭಿಕ್ಷಾ ಅಂತ ಅನಕೋತಿದ್ದಿಲ್ಲ.... ಮುಂದೆ ಕೊಡವರಿಗೆ ಅದು ಭಿಕ್ಷಾ ಅಂತ ತಿಳಿತು... ಕೊಡೂದನ್ನ ಬಂದ್ ಮಾಡಿದರು.... ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನ ಕಾಲದಾಗ ಯಾವ ಭಕ್ತರೂ ಏನ ಒಂದು ನಯ್ಯಾ ಪೈಸಾ ಕೊಡತಿದ್ದಿಲ್ಲರಿ.... ಜ್ವಾಳಾ ಕಾಳನೂ ಇಲ್ಲ... ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ತಿರಕೊಂಡು ಉಂಬವನಿಗೇ ಕೈಯೆತ್ತಿ ಒಂದು ತುತ್ತು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.... ಹಂತಾದ್ದರಾಗ ಇನ್ನ ಇಲ್ಲದ ದೇವರ ಮ್ಯಾಲಿನ ಭಕ್ತೀಗೆ ಕೊಡಾವ ಯಾವರೀ....? ಈಗ ಮಂದಿಗೆ ದೇವರ ಖರೇ ಹಕೀಕತ್ತು ತಿಳಿದೈತಿ. ಹೀಮಗಾಗಿ ಕೊಡೂದು ಗಿಡೂದು ಬಂದ ಮಾಡ್ಯಾರು. ಅವರದೇನ ತಪ್ಪ ಅಲ್ಲರೀ.... ದೇವರೂದಿಂಡರೂ ಎಲ್ಲಾ ಔಟ್ ಆಫ್ ಡೇಟ್ ಅಗ್ಯಾವರೀ...! ಔಷಧದ ಬಾಟಲಿ ಮ್ಯಾಗ ಹಾಕಿರತಾರ ನೋಡರಿ.... ಎಕ್ಸಪೈರೀ ಡೇಟು... ಹಂಗ ! ದೇವರೂ ದಿಂಡರೂ ಎಕ್ಸಪೈರೀ ಡೇಟು ಆಗಿ ಹೋಗೇತಿರಿ.... ಹಂತಾ ದೇವರ ತೇರಿನ ಸೇವಾ ಮಾಡಿಕೊತ ನಿರುಪಯೋಗ ಆಗಿ ಹಾಳ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡಧ ನಮ್ಮಂಥಾ ಹುಡುಗೋರಿಗೆ ದುಡೀಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಾ ಕೊಡಬೇಕರಿ....³ ಯುವಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪ ದೇವರ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ, ಹಿಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಕ್ತರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು (ದಕ್ಷಿಣೆ) ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವಾಗ ಅಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಏನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನು ಮೂಲ ಮುತ್ಯಾ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಅತೀ ನಿಷ್ಠಾದಿಂದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಬರಬರುತ್ತ ಆತನಲ್ಲಿ ಅದೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥ ಅನಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. “ಗೂಗಿ ಕೊಳ್ಳದಾಗ ಈಗ ಯಾವ ಸಿದ್ಧರೂ ಕಾಣೂದುಲ್ಲ.... ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಳ್ಳರು ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರತಾರರಿ... ನವಲ ತೀರ್ಥದಾದ ಗಂಗವ್ವ ಈಗ ಸೆಳವ ಕಳಕೊಂಡಾಳರಿ... ಅಕೀ ಕಾಲಗೋಳನ ಮುರದ್ದಾರು! ಮುನ್ನೋಳೀ ಹಂತೇಕ ನೀವು ನೋಡಬೆಕರೀ... ನದೀ ಅಂಬುವ ಜಾಗಾದ ತುಂಬ ಆಪು ಬೆಳದು... ದರಿಗಟ್ಟಿ... ನೀರು ಕೊಳತ ನಾರತೈತಿ! ಪಂಚಲಿಂಗಶ್ವರನ ಗುಡಿಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಹೋಗೂ ಹಾದೀಗುಂಟ ಏನ ಅದಾವ ಹೇಳೀ... ಬಾರಗೋಳೂ ಮತ್ತು ಶರೇದ ಅಂಗಡಿಗೋಳು...! ನಡ ನಡಕ ತೋರಣಾ ಕಟ್ಟಿರತಾರು...! ಮಾವಿನ ಎಲಿಯ ತೋರಣ ಅಲ್ಲರೀ... ತಂಬಾಕಿನ ಪಟಾಕಿಗಳ ಸರಪಳಿ ತೂಗುಹಾಕಿದ ತೋರಣಾ! .... ತೆಲೀಮ್ಯಾಲೆ ಬದಾ ಬದಾ ಅಂತ ಬಿಸಿಲು ಸುರೀತ್ತಿದ್ದರ ನೆಳ್ಳಿಗಿಂತ ಯಾರದರೇ ಮನೀ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದರ ಆ ನೀರು ಸಿಗೂದುಲ್ಲರಿ... ಚಾದ ಅಂಗಡಿಗೇ ಹೋಗೂ ಅಂತ ಹೇಳತಾರ.... ಅವರರ ಏನ ಮಾಡ್ಯಾರೀ... ಎರಡ ಮೂರ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ನಳಾ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ನೀರು.... ಮತ್ತು ಎಂದ ನಳಾ ಬಿಡತಾರೋ ಅಂತನ್ನೂ ಅಂಜಿಕೆ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ... ನಾ ಎರಡ ವರ್ಷ ಅಗದೀ ನಿಷ್ಠಾದಿಂದ ಅಗದೀ ಭಕ್ತೀಲಿಂದ ಯಾತ್ರಾ ಮಾಡಿದಿನರಿ... ಆದರ ಯಾವ ಒಂದ ದೇವಸ್ಥಾನದೊಳಗನೂ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಾಗಾದರೂ ದೇವರಿದ್ದಾನಂತ ಅನ್ನೂ ಭಾವನಾ ನನಗ ಬರಲಿಲ್ಲ ನೋಡಿ. ನನ್ನ ಹಂತೇಕ ಭಕ್ತೀ ಐತಿ- ರೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ದೇವಸ್ಥಾನಗೋಳಿಗೆ ಹೋದರ ಅಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗೋಳು-

ಹೋಗೋ ಮಕಳೇ ಹೋಗು ಅಂತ ಚಂಡಮ್ಯಾಲ ಕೈಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗ ನುಗಸತಾರು.... ಗುಡೀ ಅನ್ನುವುದರೊಳಗೆ ದೇವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲ ಮೂರತಿ ಆಗಿ ಕುಂತಾವರೀ ಸಾಹೇಬರ...!''³¹ ಹೀಗೆ ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನು ಒಮ್ಮೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಬೈದರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದೇವರನ್ನು ಬೈಯ್ದು ಮಗದೊಮ್ಮೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕರುಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದೆ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಕ್ತರು ಶ್ರದ್ಧೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಈಗ ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪ ತಿಳಿದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೂ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ನಂಬಿಕೆ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳೆಲ್ಲ ಧಾಂಭಿಕ ಎಂದೂ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಕಂಡು ಬರದೇ ಇದ್ದರೂ ಆತನಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯ ಮನೋಭಾವ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಬದುಕು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತತೀಲಕದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅತೀ ಶ್ರದ್ಧೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ದ್ಯಾವಪ್ಪ ಮುಂದೆ ಆತನ ವಂಶಜರು ಕಾಟಾಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಕೊನೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನು ತನ್ನ ಮುತ್ತಜ್ಜನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೊಲವನ್ನು ಊರಗೌಡ ಕಸಿದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಧರಮನಟ್ಟಿ ತೇರಿನ ಸೇವೆಗೆ ಹೋಗಲು ದುಡ್ಡನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆ ಊರಿನ ಮುಖಂಡರು ಅವನಿಗೆ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಮನೋಭಾವ ಒಂದೆಡೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಆತನಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯದ ಹೋರಾಟ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಈತ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು 'ದೇವರು ಎಲ್ಲಾ ಔಟ್ ಆಫ್ ಡೇಟ್ ಅಗ್ಯಾವರಿ' ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಯುವ ಜನಾಂಗದವರಿಗಿದ್ದ ದೇವರ ಬಗೆಗಿನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತಿದೆ. ಆತ 'ಬಾಬಾ ಆಮ್ಬೆಯವರ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ದೀನದಲಿತರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮುಡುಪಾಗಿಡುತ್ತಾನೆ. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ 'ತೇರು' ಕಾದಂಬರಿಯು ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಜನಾಂಗ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತ ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದ ಹೊಸಬಗೆಯ ಚಲನೆ ವಿಘಟನೆಯನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಯುವಜನಾಂಗ ಹಳೆಯದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ 'ತೇರು' ಕಾದಂಬರಿಯು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನು ಪರಂಪರೆ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ನೀಡಿರಬಹುದಾದ ಪ್ರೇರಣೆ ಹುಮ್ಮಸ್ಸುಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯೇ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದ ಮುಂದುವರಿಕೆಗಾಗಿ ಅಮಾಯಕ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವ ಕ್ರೌರ್ಯವು ಪರಂಪರೆಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 'ತೇರು' ಎಳೆಯದಿದ್ದರೆ ದೇಸಗತಿ ಉಳಿದೀತುಹೆಂಗೋ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಇಲ್ಲದವರನ್ನು ದೀನದಲಿತರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಬಲಿಪಶುವಾಡುವುದು ಎಂಬುದು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೊನೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನು ಗೌಡರು, ಕುಲಕರ್ಣಿ, ರಾಜಕಾರಣ ಕೋರ್ಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವನ್ನು

ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗೂಗಿಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ನವಿಲು ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಪುಬೆಳೆದು, ನೀರು ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ದಾರಿಗುಂಟ ತಂಬಾಕು ಪಾಕೀಟಿನ ತೋರಣ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ದ್ಯಾವಪ್ಪನ ಮಾತು ಪರಂಪರೆಯ ಮೌಲ್ಯಜಗತ್ತು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಾದ ದ್ಯಾವಪ್ಪನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅಪಮೌಲೀಕರಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ದ್ಯಾವಪ್ಪನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ದೇಸಗತಿಯ ಜನರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರು ಬಲಿಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪ ನೂರೈವತ್ತು ವರ್ಷ ಇತಿಹಾಸವಿರುವ ರಕ್ತ ತೀಲಕದ ಆಚರಣೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾನೆ. ಡೊಂಬರ ಹುಡುಗಿಯ ಜೊತೆ ಸೂಳೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವ ಆರೋಪ ಆತನ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆತ ಅವಳಿಗೆ ಹೊಸ ಜೀವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಬಯಸುವವನು. ಉದಗಟ್ಟಿಯ ದೇವತೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ಮದುವೆಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಡೊಂಬರ ಮನೆಯವರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದು ಮದುವೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಲಾರದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿನವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮದುವೆಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಡೊಂಬರ ಹುಡುಗಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದ್ಯಾವಪ್ಪನು ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ ಪರಂಪರೆಯ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಗೆ ನಿಲುಕಲಾರದ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡುಕನಾಗಿರುವ ದ್ಯಾವಪ್ಪನಿಂದಲೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ದೀನದಲಿತರ ರಕ್ತದ ಹನಿಯಿಂದಲೇ ತೀಲಕವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುವ ಧರಮನಟ್ಟಿ ತೇರಿಗೆ ನಿಲುಗಡೆ ಬಂದಿತು. ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹೃದಯರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಬದುಕಿನ ಹೊಸ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅನುಭವಗಳು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ತೊಡಗಿದ ವಿಧಾನವನ್ನು 'ತೇರು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ದ್ಯಾವಪ್ಪನ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಜಾಗತೀಕರಣ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಯುವಜನಾಂಗದ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ದೇಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಆಲೋಚನೆಯ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ದೇಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘರ್ಷ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ 'ತೇರು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘರ್ಷವೇರ್ಪಡುವುದು. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಯುವಪೀಳಿಗೆಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. (ನ. ರವಿಕುಮಾರ(ಸಂ) "ದೇಶಿ ದರ್ಶನಗಳನ್ನು" ಮುನ್ನುಡಿ.
೨. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ 'ತೇರು' ಪುಟ-೨೩
೩. ಅದೇ ಪುಟ-೨೩-೨೪
೪. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ 'ತೇರು' ಪುಟ-೨೪
೫. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ, 'ತೇರು' ಪುಟ- ೨೫-೨೬